

Haso Popara, IZ RUKOPISNOG BLAGA GAZI HUSREV-BEGOVE BIBLIOTEKE, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 2019, 364 str.

U toku 2019. godine u izdanju Gazi Husrev-begove biblioteke štampane su dvije studije o rukopisnom fondu ove biblioteke. Riječ je o studijama čiji su autori bivši uposlenici Gazi Husrev-begove biblioteke dr. Mustafa Jahić i hafiz Haso Popara. *Trajnost islamskog naslijeđa : rukopisi Gazi Husrev-begove biblioteke* naslov je knjige u kojoj je dr. Mustafa Jahić detaljnije predstavio više od 700 rukopisa koji se čuvaju u Biblioteci, a koja je u ovom broju *Anala* predstavljena čitaocima i istraživačima naše kulturne baštine. Druga studija štampana je pod naslovom *Iz rukopisnog blaga Gazi Husrev-begove biblioteke*, u kojoj je autor hafiz Haso Popara, drugom metodologijom i drugačijim pristupom u odnosu na studiju Mustafe Jahića, predstavio najznačajnije rukopise ove biblioteke. Knjiga predstavlja objedinjenu seriju natpisa o djelima, autorima, prepisivačima, vlasnicima i drugim podacima iz rukopisnog blaga Biblioteke koji su na stranicama Islamskih informativnih novina *Preporod* objavljeni u 85 nastavaka. Većinu ovih članaka autor je napisao na osnovu rukopisa koji se čuvaju u Gazi Husrev-begovoj biblioteci. Članci su pisani prema unaprijed jasno utvrđenoj metodologiji, koja je podrazumijevala navođenje osnovnih informacija o djelu, autoru, prepisivaču, vlasnicima, bibliotekama ili vakufima kojima je predmetni rukopis ranije pripadao, te načinu na koji je dospio u fond ove biblioteke.

Radeći na katalogiziranju njenih rukopisa, autor je pažljivo birao najvrednija djela koja predstavljaju prave raritete prema godini prijepisa, kaligrafskom ispisu, prepisivaču, vakifu i sl. Među koricama naprijed navedenog naslova hafiz Haso Popara je predstavio najstariji prijepis rukopisa koji se čuva u Biblioteci. Riječ je o jednom svesku Ġazālījeva djela *Iḥyā' 'ulūm ad-dīn*, čiji je prijepis završen i sravnjen s originalom 1. džumade-l-evvela 500/29. decembra 1106. godine. Predstavljena su i druga djela iz 12, 13, 14. i 15. stoljeća iz medicine, astronomije, matematike, logike, filozofije, književnosti i drugih naučnih disciplina. Čitalac će se kroz ovo djelo upoznati sa plejadom učenjaka Bošnjaka, koji su u doba Osmanskog Carstva bili na položaju šejhu-l-islama, kadiaskera, muftije, kadije, muderrisa, i uz obavljanje osnovnih dužnosti pisali originalna ili komentarisali već napisana djela. Autor je u ovoj knjizi uspio rasvijetliti i dopuniti biografije mnogih učenjaka svjetskog glasa, koji su bili vrhunski kaligrafi, sufijski šejhovi, imami i hatibi Poslanikove džamije u Medini, mujezini u Haremi-šerifu u Meki i sl., a do sada se nije znalo da su Bošnjaci, ili da vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine. Hafiz Haso Popara, govoreći o putevima knjige u Bosni, identifikuje desetine vakifa koji su imali svoje biblioteke u Sarajevu, Livnu, Foči, Mosta-

ru, Travniku, Banjoj Luci, Počitelju, Gračanici i drugim mjestima Bosne i Hercegovine, a koje su kasnije priključene Gazi Husrev-begovoj biblioteci, gdje se i danas čuvaju.

Tekst je ilustriran kvalitetnim faksimilima rukopisa o kojima autor govori. Ovako vrijedno štivo zaslužuje zavidnu tehničku opremljenost knjige, o čemu je izdavač, na radost i zadovoljstvo čitalaca, također vodio računa. Priznanje zaslužuje i već renomirana štamparija „Dobra knjiga“, koja je i ovaj put bila na visini zadatka. Užitek čitalaca bio bi potpun da je knjiga opremljena odgovarajućim indeksima, što bi tekst učinilo prohodnijim i omogućilo lakši put do stotina imena ličnosti o kojima ova knjiga donosi iscrpne i često nove podatke.

Ovo djelo predstavlja prozor kroz koji naša ali i svjetska javnost mogu steći širi uvid u sadržaj rukopisnog blaga. Ujedno, ovim djelom Biblioteka prelazi u drugu fazu šire i detaljnije obrade i valorizovanja rukopisa, nakon što je primarna katalogizacija završena i predstavljena u 18 svezaka štampanih kataloga.

Osman Lavić